

**Απαντήσεις: Λατινικά Προσανατολισμού Β' Λυκείου
21 Δεκεμβρίου 2025
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 4-11**

A1 Μετάφραση

«Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι αυτοί είναι/βρίσκονται κοντά. Οφείλετε να φυλάγεστε από τη δύναμη των εχθρών· γιατί οι εχθροί συνηθίζουν να εξορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες (μας).

Ο Αινείας θα διεξαγάγει φοβερό πόλεμο στην Ιταλία. Θα συντρίψει άγριους λαούς, σε αυτούς θα επιβάλει ήθη και θα χτίσει τείχη. Εσύ θα αποθεώσεις τον Αινεία. Αργότερα, ο Ίουλος, ο γιος του Αινεία, θα μεταφέρει το βασίλειο από το Λαβίνιο και την Άλμπα Λόγγα θα οχυρώσει. Μετά από τριακόσια χρόνια, η Ιλία θα γεννήσει δύο γιους, τον Ρωμύλο και τον Ρώμο, τους οποίους θα (ανα)θρέψει (μια) λύκαινα.

Ο Αννίβας, ο Καρχηδόνιος στρατηγός, σε ηλικία 26 χρόνων νίκησε με πόλεμο όλα τα έθνη της Ισπανίας και κυρίευσε με τη βία το Σάγουντο. Έπειτα πέρασε με ελέφαντες πάνω από τις Άλπεις, που χωρίζουν την Ιταλία από τη Γαλατία. Όταν ήταν στην Ιταλία, κοντά στον ποταμό Τίκινο, στον ποταμό Τρεβία, στη λίμνη Τρασιμένη και στις Κάννες κατατρόπωσε κι εξολόθρευσε τις στρατιωτικές δυνάμεις των Ρωμαίων. Ο Ρωμαϊκός λαός έντρομος πληροφορήθηκε την καταστροφή στις Κάννες. Στον Φαλερνό αγρό ο Αννίβας ξέφυγε από την ενέδρα του Φαβίου Μαξίμου.

B1)

1 α (σελ. 12 σχολικού βιβλίου)

2 β (σελ. 15 σχολικού βιβλίου)

3 γ (σελ. 19 σχολικού βιβλίου)

4 α (σελ. 19 σχολικού βιβλίου)

5 γ (σελ. 12 σχολικού βιβλίου)

6 γ (σελ. 19 σχολικού βιβλίου)

7 α (σελ. 19 σχολικού βιβλίου)

8 β (σελ. 19 σχολικού βιβλίου)

9 β (σελ. 20 σχολικού βιβλίου)

10 β (σελ. 20 σχολικού βιβλίου)

B2) χίονι: hibernis/ hiemare

καστροπολιτεία: castra

Κολωνάκι: collibus

ρέμπελος: bello

πάνθηρας: feroces

B3) 1β, 2α, 3β, 4α, 5β

Γ1) hoc verbum

colle

vires/viris

miles

caedium

bella ingentia

ei

nomen

moenium

regna

hos

Γ2) Populos feroces contundet: Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους της πρότασης στον άλλον αριθμό.

Populum ferocem contudent

Γ3α) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα.

gesserunt/ere

imponetis

condidisti

fers

appellabis

nutrimus

superabant

expugnabamus

profligabunt

complere

Γ3β. admonet: Να γράψετε το β' πληθυντικό του ρήματος στον ενεστώτα, τον παρατατικό και τον μέλλοντα καθώς και το απαρέμφατο ενεστώτα.

Ενεστώτας: admonetis

Παρατατικός: admonebatis

Μέλλοντας: admonebitis

Απαρέμφατο ενεστώτα: admonere

Δ1) hiemare: τελικό απαρέμφατο, έμμεσο αντικείμενο του iubet

adventare: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο του audio

post annos: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα pariet, δηλώνει το μετά από πότε έγινε κάτι

rapidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ρήμα audivit και αναφέρεται στο υποκείμενο του ρήματος populus

se: αντικείμενο στο ρήμα expeditit και δηλώνει άμεση αυτοπάθεια

Δ2) in hibernis: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο conlocat

propter inoriam: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο conlocat

Ex quibus: εμπρόθετος προσδιορισμός του διηρημένου όλου στο quattuor

in Nervii: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο hiemare

in Belgis: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο remanere

in castra: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο στο importare

de collibus: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση από τόπο στο advolare

Δ3) *adventāre*: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα *audio*. Υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το *hostes*, το οποίο τίθεται σε πτώση αιτιατική, γιατί το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου βρίσκεται πάντα σε αιτιατική πτώση, είτε έχουμε ταυτοπροσωπία είτε ετεροπροσωπία όπως εδώ, (λατινισμός) και δεν παραλείπεται.

Δ4) *cladem, quae Cannensis erat*

Δ5) *Ubi in Italia fuit*: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο των κύριων προτάσεων «*apud Ticinum, Trebiam, Trasumenum et Cannas copias Romanorum profligavit et delevit*». Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *Ubi* (δηλώνει το προτερόχρονο), εκφέρεται με οριστική έγκλιση, γιατί μας ενδιαφέρει καθαρά από χρονική άποψη· χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος